

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پرستاری سنقر
 طرح درس ترمی

مخاطبان: دانشجویان ترم سوم کارشناسی پرستاری پیوسته	عنوان درس: پرستاری بزرگسالان سالمندان ۲ (مبحث اختلالات گردش خون - قلب و عروق -)
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: شنبه ها ساعت ۱۶-۱۴	تعداد واحد: ۱ واحد نظری
مدرس: بهروز سلطانی، کارشناس ارشد پرستاری داخلی - جراحی	زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): روزهای شنبه، ساعت ۱۸-۱۶، نیمسال دوم ۱۴۰۲-۱۴۰۱
دروس پیش نیاز: فارماکولوژی، پرستاری بزرگسالان/ سالمندان (۱)	

هدف کلی درس: ایجاد توانایی در دانشجو به منظور ارائه مراقبت به مددجویان بزرگسال و یا سالمند مبتلا به اختلالات گردش خون با کاربرد فرایند پرستاری و بهره گیری از مهارت تفکر خلاق، اصول خلاق و موازین شرعی در ارائه خدمات و تدابیر پرستاری. ضمن تدریس به دانشجو کمک می شود که آموخته های خود را با آموخته های قبلی تلفیق نموده و از نظریه ها و مفاهیم پرستاری و مهارت های تفکر خلاق هنگام کاربرد فرایند پرستاری در مراقبت از مددجویان بزرگسال و سالمند بهره گیرد.

اهداف کلی جلسات:

۱. مروری بر آناتومی و فیزیولوژی قلب و بررسی و شناخت سیستم گردش خون، تاریخچه سلامتی، علائم شایع و معاینات فیزیکی
۲. آشنایی دانشجو با تست های تشخیصی بیماری های قلبی و آترواسکلروز کرونر
۳. آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات عروق کرونر
۴. آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به بیماری های دریچه های قلب
۵. آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به بیماری های ساختمانی و عفونی قلب
۶. آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به نارسایی قلبی
۷. مروری بر آناتومی و فیزیولوژی عروق، تاریخچه سلامتی و روش های تشخیصی رایج و آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات شریانی
۸. آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات شریانی (ادامه)، اختلالات لنفاوی و وریدی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: مروری بر آناتومی و فیزیولوژی قلب و بررسی و شناخت سیستم گردش خون، تاریخچه سلامتی، علائم شایع و معاینات فیزیکی

اهداف ویژه جلسه اول: در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱: لایه های قلب، حفرات قلب، دریچه های قلب و شریان ها و وریدهای کرونری را به طور کامل تشریح نماید

- ۱-۲: مفاهیم سیکل قلبی شامل سیستول و دیاستول، برون ده قلبی، حجم ضربه ای، پره لود و افترلود، کسر تخلیه ای، قانون فرانک استارلینگ و قدرت انقباضی را تعریف نماید
- ۱-۳: تغییرات سالمندی و ملاحظات جنسیتی سیستم قلبی را بیان کند
- ۱-۴: پتانسیل عمل سلول های قلبی و مراحل آن را توضیح دهد
- ۱-۵: سیستم هدایتی قلب و اعضای آن را تشریح نماید
- ۱-۶: مختصری از تاریخچه سلامتی و علائم شایع بیماری قلبی را ارائه نماید
- ۱-۷: معاینات فیزیکی بیماری قلبی شامل مشاهده وضعیت عمومی، مشاهده انتهاها، فشارخون، فشار نبض و نواحی معاینه قلبی را تشریح نماید
- ۱-۸: سمع قلبی را انجام داده و صداهای قلبی طبیعی و غیرطبیعی را از هم تمییز دهد
- ۱-۹: ملاحظات سالمندی مشخص در حین انجام معاینات قلبی را بیان نماید

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی دانشجویان با تست های تشخیصی بیماری های قلبی و آترواسکلروز کرونر

اهداف ویژه جلسه دوم در پایان دانشجویان قادر باشد:

- ۲-۱: تست های آزمایشگاهی مرتبط با بررسی بیماری قلبی را دانسته و تفسیر نماید
- ۲-۲: الکتروکاردیوگرام و کاربرد آن در تشخیص بیماری های قلبی را توضیح دهد
- ۲-۳: انواع آزمون های استرس قلبی، کاربرد آن و آموزش ها و اقدامات پرستاری قبل، حین و بعد آن را توضیح دهد
- ۲-۴: انواع روش های بکارگیری اکوکاردیوگرافی، کاربرد آن و آموزش های پرستاری قبل، حین و بعد آن را توضیح دهد
- ۲-۵: روش های بکارگیری تصویربرداری رادیونوکلئید، کاربرد آن و آموزش های پرستاری قبل، حین و بعد آن را توضیح دهد
- ۲-۶: کاتتریزاسیون قلبی به همراه انواع آن، کاربرد و آموزش ها و اقدامات پرستاری قبل، حین و بعد آن را توضیح دهد
- ۲-۷: چگونگی بررسی فشار ورید مرکزی و کاربرد آن را شرح داده و آموزش های پرستاری قبل، حین و بعد آن را توضیح دهد
- ۲-۸: آترواسکلروز کرونر را تعریف کند
- ۲-۹: پاتوفیزیولوژی و ریسک فاکتورهای قابل تعدیل، غیرقابل تعدیل و کمکی در ایجاد آترواسکلروز کرونر را توضیح دهد
- ۲-۱۰: سندرم متابولیک و پارامترهای آن را توضیح دهد
- ۲-۱۱: راهکارهای پیشگیری از آترواسکلروز شامل کنترل ناهنجاری های کلسترولی از طریق رژیم غذایی، ورزش و دارودرمانی، کنترل فشارخون و دیابت و اصلاح وضعیت استعمال دخانیات را به طور مختصر توضیح دهد

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات عروق کرونر

اهداف ویژه جلسه سوم در پایان دانشجویان قادر باشد:

- ۳-۱: آنژین را تعریف کند
- ۳-۲: عوامل تشدیدگر و تسکین دهنده آنژین را توضیح دهد
- ۳-۳: انواع آنژین را نام برده و هر کدام را توضیح و تفاوت آنها را با هم بیان نماید
- ۳-۴: علائم آنژین را نام برده و ایسکمی خاموش را تعریف نماید
- ۳-۵: روش های تشخیص آنژین را توضیح دهد

- ۳-۶: تدابیر طبی و دارویی آنژین را توضیح داده و انواع داروهای کاربردی در درمان این بیماری را بشناسد
- ۳-۷: آموزش های پرستاری به بیمار دچار آنژین را بیان نماید
- ۳-۸: تعریف و پاتوفیزیولوژی انفارکتوس میوکارد را بیان نماید
- ۳-۹: علائم و تظاهرات بالینی نشانگر وقوع انفارکتوس میوکارد را توضیح دهد
- ۳-۱۰: دسته بندی انفارکتوس میوکارد را از نظر لایه درگیر عضله میوکارد توضیح دهد
- ۳-۱۱: روش های تشخیصی انفارکتوس میوکارد را توضیح دهد
- ۳-۱۲: بر اساس تفسیر الکتروکاردیوگرام بتواند مکان وقوع انفارکتوس میوکارد را تشخیص دهد
- ۳-۱۳: انواع بیومارکرها و آنزیم های قلبی دخیل در تشخیص انفارکتوس میوکارد را نام برده و کاربرد هر کدام را توضیح دهد
- ۳-۱۴: انواع روش های درمانی کاربردی اعم از دارویی و جراحی در درمان انفارکتوس میوکارد را توضیح دهد
- ۳-۱۵: نقش داروهای ترومبولیتیک در درمان انفارکتوس میوکارد، زمان مناسب مصرف و عوارض آنها را توضیح دهد
- ۳-۱۶: تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی انفارکتوس میوکارد را توضیح دهد

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به بیماری های دریچه های قلب
اهداف ویژه جلسه چهارم در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۴-۱: علت و پاتوفیزیولوژی نقایص دریچه ای شامل پرولاپس میترال، رگورژیتاسیون میترال، تنگی میترال، رگورژیتاسیون آئورت و تنگی آئورت را توضیح دهد
- ۴-۲: علائم و تظاهرات بالینی ایجاد شده در نقایص دریچه ای شامل پرولاپس میترال، رگورژیتاسیون میترال، تنگی میترال، رگورژیتاسیون آئورت و تنگی آئورت را توضیح دهد
- ۴-۳: روش های تشخیص اختلالات دریچه ای در بیماران مبتلا را بشناسد
- ۴-۴: راهکارهای پیشگیری از ابتلا به اختلالات دریچه ای خصوصاً نقایص دریچه آئورت را توضیح دهد
- ۴-۵: تدابیر طبی مناسب در درمان اختلالات دریچه ای را ذکر نماید
- ۴-۶: تدابیر و آموزش های پرستاری مناسب هر کدام از نقایص دریچه ای را بیان کند
- ۴-۷: تدابیر و آموزش های پرستاری قبل و بعد از عمل ترمیم و تعویض دریچه را توضیح دهد

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به بیماری های ساختمانی و عفونی قلب

اهداف ویژه جلسه پنجم: در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۵-۱: کاردیومیوپاتی را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرد
- ۵-۲: علائم و عوارض هر کدام از انواع کاردیومیوپاتی را شرح دهد
- ۵-۳: روش های تشخیص کاردیومیوپاتی را توضیح دهد
- ۵-۴: انواع روش های جراحی کاربردی در درمان کاردیومیوپاتی را به همراه عوارض هر کدام از روش ها توضیح دهد
- ۵-۵: تدابیر و آموزش های پرستاری متناسب با هر کدام از انواع کاردیومیوپاتی را بیان کند

۵-۶: علل، ریسک فاکتورها و پاتوفیزیولوژی بیماری های عفونی و التهابی قلب شامل اندوکاردیت، میوکاردیت و پریکاردیت را توضیح دهد

۵-۷: علائم و تظاهرات بالینی ایجاد شده در اندوکاردیت، میوکاردیت و پریکاردیت را توضیح دهد

۵-۸: روش های مناسب تشخیص اندوکاردیت، میوکاردیت و پریکاردیت را توضیح دهد

۵-۹: چگونگی درمان اندوکاردیت، میوکاردیت و پریکاردیت را توضیح دهد

۵-۱۰: راهکارهای پیشگیری از ابتلا به اندوکاردیت و میوکاردیت را توضیح دهد

۵-۱۱: تدابیر و آموزش های پرستاری متناسب با هر کدام از انواع بیماری های عفونی قلب را بیان کند

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به نارسایی قلبی

اهداف ویژه جلسه ششم در پایان دانشجو قادر باشد:

۶-۱: نارسایی قلبی را تعریف نموده و انواع آن (سیستولیک و دیاستولیک) را بیان نماید

۶-۲: درجه بندی بیماری قلبی را توضیح داده و برای هر سطح یک مثال بزند

۶-۳: اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی نارسایی قلبی را تشریح نماید

۶-۴: علائم نارسایی قلبی را به تفکیک نارسایی سمت راست و چپ قلب نام ببرد

۶-۵: روش های تشخیصی مناسب در بررسی ابتلا به نارسایی قلبی را توضیح دهد

۶-۶: انواع روش های درمانی اعم از دارویی، جراحی، تغذیه درمانی و اکسیژن تراپی در درمان نارسایی قلبی را توضیح دهد

۶-۷: انواع دسته های دارویی رایج در درمان نارسایی قلبی شامل مهارکننده های آنزیم مبدل آنژیوتانسین II، بلوک کننده های گیرنده آنژیوتانسین، بتابلوکرها، دیورتیک ها، دیژیتال ها و اینوتروپ های وریدی را به همراه اندیکاسیون، عوارض، احتیاطات مصرف و آموزش های پرستاری آن ها را بیان نماید

۶-۸: مسمومیت با داروهای دیژیتال را توضیح داده و خطوط درمانی کنترل این وضعیت را توضیح دهد

۶-۹: تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی نارسایی قلبی را توضیح دهد

۶-۱۰: پایش و مدیریت عوارض ناشی از درمان نارسایی قلبی را توضیح دهد

هدف کلی جلسه هفتم: مروری بر آناتومی و فیزیولوژی عروق، تاریخچه سلامتی و روش های تشخیصی رایج و آشنایی دانشجو

با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات شریانی

اهداف ویژه جلسه هفتم در پایان دانشجو قادر باشد:

۷-۱: سیستم عروقی شامل شریان ها، وریدها، مویرگ ها و عروق لنفاوی را تشریح نماید

۷-۲: فرایند فیلتراسیون مویرگی و باز جذب را توضیح دهد

۷-۳: انواع مکانیسم های تنظیم کننده عروق را نام برده و هر کدام را توضیح دهد

۷-۴: تاریخچه سلامتی بیمار مبتلا به اختلال عروقی مثل علائم شایع را به طور مختصر توضیح دهد

۷-۵: روش های تشخیصی مناسب در بررسی اختلالات عروقی را نام برده و هر کدام را توضیح دهد

۷-۶: شاخص مج-پا-پراکیال را تعریف نموده و بتواند تفسیر نماید

۷-۷: ریسک فاکتورها و پاتوفیزیولوژی ابتلا به آترواسکلروز عروق محیطی را بشناسد

- ۷-۸: راهکارهای پیشگیری از ابتلا به آترواسکلروز عروق محیطی را بیان کند
- ۷-۹: علائم و تظاهرات بالینی ایجاد شده ناشی از آترواسکلروز عروق محیطی را توضیح دهد
- ۷-۱۰: تدابیر درمانی آترواسکلروز عروق محیطی را توضیح دهد
- ۷-۱۱: تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری از پیشگیری تا توانبخشی آترواسکلروز عروق محیطی را توضیح دهد
- ۷-۱۲: علائم ایجاد شده، روش های تشخیصی، راهکارهای درمانی و تدابیر پرستاری بیماری بورگر را بیان کند
- ۷-۱۳: آنوريسم را تعريف نموده و انواع شکل گرفته اين عارضه در آنورت را نام ببرد
- ۷-۱۴: علل و پاتوفیزیولوژی آنوريسم آنورت سينه ای، آنورت شکمی و آنورت دایسکشن را توضیح دهد
- ۷-۱۵: علائم و تظاهرات بالینی ایجاد شده ناشی از آنوريسم آنورت سينه ای، آنورت شکمی و آنورت دایسکشن را توضیح دهد
- ۷-۱۶: روش های تشخیصی مناسب در بررسی ابتلا به آنوريسم آنورت سينه ای، آنورت شکمی و آنورت دایسکشن را بیان کند
- ۷-۱۷: روش های درمانی اعم از دارویی و جراحی را در آنوريسم آنورت سينه ای، آنورت شکمی و آنورت دایسکشن توضیح دهد
- ۷-۱۸: تدابیر پرستاری بعد از گرافت داخل عروقی آنوريسم را بیان نماید

هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی دانشجو با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات شریانی (ادامه)، اختلالات لنفاوی و وریدی

اهداف ویژه جلسه هشتم در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۸-۱: پاتوفیزیولوژی و علائم ایجاد شده ناشی از ترومبوز و آمبولی شریانی را توضیح دهد
- ۸-۲: روش های تشخیصی و درمانی ترومبوز و آمبولی شریانی را توضیح دهد
- ۸-۳: تدابیر پرستاری قبل و بعد از جراحی و آمبولکتومی را بیان نماید
- ۸-۴: علائم ایجاد شده، راهکارهای درمانی و تدابیر پرستاری پدیده رینود را توضیح دهد
- ۸-۵: علائم و تظاهرات بالینی ایجاد شده ناشی از لنفانژیت و ادم لنفاوی را توضیح دهد
- ۸-۶: راهکارهای درمانی و تدابیر پرستاری لنفانژیت و ادم لنفاوی را توضیح دهد
- ۸-۷: تریاد ویرچو را توضیح دهد
- ۸-۸: افراد در معرض خطر ابتلا به ترومبوز ورید عمقی را توضیح دهد
- ۸-۹: علائم ترومبوز وریدهای عمقی و سطحی را بیان نموده و با هم مقایسه کند
- ۸-۱۰: راهکارهای پیشگیری از ابتلا به ترومبوز وریدی را بیان نماید
- ۸-۱۱: انواع روش های درمانی اعم از دارویی و جراحی را در ترومبوز وریدی توضیح دهد
- ۸-۱۲: عوارض احتمالی ناشی از مصرف داروهای ضد انعقاد را توضیح دهد
- ۸-۱۳: چگونگی استفاده از جوراب الاستیک را توضیح دهد
- ۸-۱۴: پاتوفیزیولوژی، علائم، نحوه تشخیص، درمان و تدابیر پرستاری بیمار مبتلا به نارسایی مزمن وریدی را توضیح دهد
- ۸-۱۵: پاتوفیزیولوژی، علائم، نحوه تشخیص، درمان، پیشگیری و تدابیر پرستاری بیمار مبتلا به زخم های واریسی را توضیح دهد

روش های تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و یادگیری مشارکتی (در جلسات حضوری) و محتوای تولید شده توسط نرم افزار کامتاسیا (در جلسات مجازی)

وسایل آموزشی: در صورت حضوری بودن (لپ تاپ، ویدئوپروژکتور، نرم افزار پاورپوینت، وایت برد و ماژیک) و در صورت مجازی بودن (لپ تاپ، نرم افزارهای پاورپوینت، Camtasia و سامانه نوید)

نحوه ارزشیابی دانشجو: پرسش و پاسخ کلاسی (در جلسات حضوری)، تکالیف مجازی (در جلسات مجازی)، امتحانات میانترم و پایان ترم

منابع:

1. Smeltzer, S.C. & Bare, B. Brunner and Suddarth's Text book of Medical Surgical Nursing 2018. (Last ed). Philadelphia: Lippincott

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
۱۶-۱۸	هشت هفته اول ترم، شنبه ها	۲ نمره (۱۰٪)	در حضوری (حضور و غیاب)	حضور فعال در کلاس
در حضوری (ساعت ۱۶-۱۸)	در حضوری (شنبه های هشت هفته اول ترم)	۲ نمره (۱۰٪)	در حضوری (پرسش شفاهی)	تکالیف
۱۶-۱۸	۱۴۰۲/۱/۱۹	۴ نمره (۲۰٪)	در حضوری (کتبی تستی-تشریحی)	آزمون میان ترم
طبق برنامه دانشکده	طبق برنامه دانشکده	۱۲ نمره (۶۰٪)	تستی-تشریحی (حضوری)	آزمون پایان ترم

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

- حداقل نمره قبولی ۱۰ و تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس ۴/۱۷ ساعات کلاس (غیبت غیرموجه و غیبت موجه بیشتر از دو جلسه منجر به صفر شدن درس خواهد شد)
- حضور منظم، به موقع و بدون تاخیر در جلسات کلاسی و درج تیک مطالعه در سامانه نوید
- رعایت آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای
- عدم اختلال در نظم کلاس و خاموش کردن تلفن همراه
- مشارکت فعال در بحث های کلاسی و آمادگی برای پاسخ به سوالات شفاهی هر جلسه
- انجام به موقع تکالیف

جدول زمانبندی درس اختلالات گردش خون (قلب و عروق)

روز و ساعت جلسه: شنبه ها ساعت ۱۸-۱۶

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۱۴۰۱/۱۲/۶	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی قلب و بررسی و شناخت سیستم گردش خون، تاریخچه سلامتی، علائم شایع و معاینات فیزیکی	بهروز سلطانی
۲	۱۴۰۱/۱۲/۱۳	آشنایی دانشجویان با تست های تشخیصی بیماری های قلبی و آترواسکلروز کرونر	بهروز سلطانی
۳	۱۴۰۱/۱۲/۲۰	آشنایی دانشجویان با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات عروق کرونر	بهروز سلطانی
۴	۱۴۰۱/۱۲/۲۷	آشنایی دانشجویان با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به بیماری های دریچه های قلب	بهروز سلطانی
۵	۱۴۰۲/۱/۱۹	آشنایی دانشجویان با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به بیماری های ساختمانی و عفونی قلب	بهروز سلطانی
۶	۱۴۰۲/۱/۲۶	آشنایی دانشجویان با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به نارسایی قلبی	بهروز سلطانی
۷	۱۴۰۲/۲/۹	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی عروق، تاریخچه سلامتی و روش های تشخیصی رایج و آشنایی دانشجویان با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات شریانی	بهروز سلطانی
۸	۱۴۰۲/۲/۱۶	آشنایی دانشجویان با ساماندهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات شریانی (ادامه)، اختلالات لنفاوی و وریدی	بهروز سلطانی

نام و امضای مدرس: بهروز سلطانی
 نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده
 تاریخ تحویل: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶
 تاریخ ارسال: تاریخ ارسال: